

- Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
- Θεοδάμαντος 2
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 180
- Μεσογείων 226
Χολαργός , ☎ 210 65 23 017
- Φανερωμένης 13
Χολαργός , ☎ 210 65 36 551

Φροντιστήριο

www.en-dynamei.gr

Διδαγμένο κείμενο
Πλάτωνος Πολιτεία 519 b-d

B1.

έν παιδεία

- Ο όρος «παιδεία» δήλωνε αρχικά τις αναγκαίες γνώσεις που έπρεπε να αποκτήσει ένα παιδί.
- Στα χρόνια της κλασικής αρχαιότητας προσλαμβάνει ένα ευρύτερο νόημα και σημαίνει:
 - την πνευματική καλλιέργεια
 - την ηθική διαπαιδαγώγηση
 - τη σωματική διάπλαση και υγεία
 - την καλλιέργεια της ευαισθησίας
- με λίγα λόγια τη γενικότερη καλλιέργεια του σώματος, της ψυχής και του πνεύματος η οποία:
 - είναι προνόμιο μόνον του ανθρώπου
 - θέτει στο επίκεντρο της τον άνθρωπο
- Οι Λατίνοι την απέδωσαν στη γλώσσα τους με τον όρο «humanitas».
- Ο Πλάτων αναγνώριζε την πολύσημη διάσταση της παιδείας.
- Στόχος της είναι:
 1. η εξάσκηση και η υγεία του σώματος
 - Γυμναστική
 2. η πνευματική και ψυχική καλλιέργεια
 - Μουσική (λογοτεχνία, τραγούδι, καλλιέργεια καλλιτεχνικής ευαισθησίας)
 3. η ηθική τελείωση
 - Φιλοσοφία (η γνώση του Αγαθού είναι η ανώτερη βαθμίδα της παιδείας)
- Αυτά είναι τα στοιχεία αγωγής των ανθρώπων, με τα οποία κατορθώνουν να κυβερνούν το επιθυμητικό και να καθοδηγούν το θυμοειδές.

Με την παιδεία λοιπόν των φιλοσόφων-βασιλέων, των πολιτικών, οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να αποκτήσουν όλες τις αρετές:

- Πρώτον, γίνονται έμπειροι αληθείας και όχι «άπειροι αληθείας», όπως οι «απαίδευτοι». Έτσι, αποκτούν την αρετή της σοφίας, γνώσεις θεωρητικές και πρακτικές, ικανότητες πνευματικές και κατάρτιση πάνω στα διοικητικά και οργανωτικά θέματα της πόλης.

- Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
- Θεοδάμαντος 2
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 180
- Μεσογείων 226
Χολαργός , ☎ 210 65 23 017
- Φανερωμένης 13
Χολαργός , ☎ 210 65 36 551

Φροντιστήριο

www.en-dynamei.gr

- Δεύτερον, θέτουν ένα μεγάλο στόχο στη ζωή τους, που τον υπηρετούν σταθερά και με βάση αυτόν ρυθμίζουν όλες τους τις ενέργειες. Ο σκοπός αυτός είναι η επικράτηση της δικαιοσύνης μέσα στην κοινωνία και η πρόταξη του κοινωνικού συμφέροντος έναντι του ατομικού.

- Τρίτον, εμφορούνται από ιεραποστολικό πνεύμα, νιώθουν το χρέος να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο κοινωνικό σύνολο.

ἀναβῆναι ἐκείνην τὴν ἀνάβασιν

Η διαδικασία στην οποία πρέπει να υποβληθούν οι «βέλτισται φύσεις» για να φτάσουν τελικά στο **Αγαθό** είναι **κοπιώδης**.

- Η **τριπλή επανάληψη** της λέξης ανάβαση («ἀναβῆναι, ἀνάβασιν, ἀναβάντες») υπογραμμίζει τον **ανηφορικό** και **τραχύ δρόμο** προς την κατάκτηση του μέγιστου αυτού μαθήματος, του Αγαθού.

Η ανάβαση από το ημίφως του σπηλαίου στον επάνω κόσμο που φωτίζεται από τον ήλιο ισοδυναμεί με την **άνοδο** στον **κόσμο** του νοητού.

Ταυτόχρονα οι λέξεις στον Πλάτωνα που σημαίνουν το άνω και την ανάβαση **χρησιμοποιούνται μεταφορικά** για την **παιδεία** και τα **αγαθά** που προσφέρει.

Επομένως η φράση παραπέμπει στην **ηθική τελείωση**, **εξέλιξη** και την **πρόοδο** που σημειώνει ο άνθρωπος στην προσπάθειά του να ανέλθει στον **κόσμο** των ιδεών.

B2.

A. Οι **απαίδευτοι**, σύμφωνα με τον Σωκράτη, **δεν είναι ικανοί να κυβερνήσουν** για τους εξής λόγους:

1. Είναι «**ἄπειροι ἀληθείας**»
 - **Ζουν στο ψεύδος** και στην **πλάνη**.
 - Θεωρούν αληθινές τις ψεύτικες παραστάσεις που λαμβάνουν μέσω των αισθήσεων.
 - **Δεν έχουν προσεγγίσει τον κόσμο** της αληθινής γνώσης.
 - Αγνοούν την ύπαρξη του κόσμου των ιδεών.
 - **Δεν έχουν φτάσει στη γνώση του Αγαθού**.
 - Αδυνατούν κατά συνέπεια να διακρίνουν το καλό και το κακό.

- Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
- Θεοδάμαντος 2
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 180
- Μεσογείων 226
Χολαργός , ☎ 210 65 23 017
- Φανερωμένης 13
Χολαργός , ☎ 210 65 36 551

Φροντιστήριο

www.en-dynamei.gr

2. «σκοπόν ἐν τῷ βίῳ οὐκ ἔχουσιν ἓνα, οὗ στοχαζομένους δεῖ ἅπαντα πράττειν ἃ ἂν πράττωσιν ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ»
- Δεν ἔχουν στη ζωή τους έναν υψηλό σκοπό.
 - Δεν είναι αφιερωμένοι στην αρετή της δικαιοσύνης.
 - Οι πράξεις τους στη δημόσια και ιδιωτική τους ζωή δεν διαπνέονται από αυτήν.
 - Λησμονούν να υπηρετούν πιστά και ανιδιοτελώς το συλλογικό συμφέρον.
 - Αντίθετα ο εἰς σκοπός που ἔχουν οι φύλακες της πολιτείας είναι να υπηρετήσουν πιστά και ανιδιοτελώς την πόλη ολόκληρη.
- B. Οι ἄνθρωποι που διάγουν τη ζωή τους αφοσιωμένοι στις θεωρητικές - πνευματικές τους αναζητήσεις δεν είναι ικανοί να κυβερνήσουν, επειδή:
1. «ἐκόντες εἶναι οὐ πράξουσιν»
- Αποστρέφονται τις πρακτικές δραστηριότητες.
 - Δεν είναι ἄνθρωποι της δράσης.
 - Δεν δείχνουν καμιά διάθεση:
 - να στρατευθῶν στην υπηρεσία του κοινωνικού συνόλου.
 - να αναμειχθῶν ενεργά στη διαχείριση των κοινών.
 - Η απροθυμία που δείχνουν για τα κοινά ἴσως οφείλεται στους εξής λόγους:
 - Η στάση αυτή των φιλοσόφων μοιάζει συχνά με τη στάση των διανοουμένων κάθε εποχής.
1. Πιθανώς διακατέχονται από διάθεση απογοήτευσης για το κλίμα που επικρατεῖ στο χώρο της πολιτικής.
- Το γενικό κλίμα δυσπιστίας και καχυποψίας που υπάρχει, λειτουργεί ως ανασταλτικός παράγοντας ενασχόλησης με τα κοινά.
2. Ἴσως προτιμῶν την ηρεμία που τους προσφέρει η απόσταση από τα δημόσια θέματα, μακριά από την πολυτάραχη ζωή της πολιτικής.

- Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
- Θεοδάμαντος 2
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 180
- Μεσογείων 226
Χολαργός , ☎ 210 65 23 017
- Φανερωμένης 13
Χολαργός , ☎ 210 65 36 551

Φροντιστήριο

www.en-dynamei.gr

- Επιλέγουν την πνευματική και ψυχική γαλήνη και απολαμβάνουν τα «ταξίδια στον κόσμο του στοχασμού και της φιλοσοφίας» θεωρώντας δηλαδή ότι κατοικούν στα νησιά των Μακάρων.
3. Ενδεχομένως **θεωρούν κατώτερης αξίας** και σημασίας τα **προβλήματα** της **καθημερινής ζωής**.
 4. Είναι πιθανό ότι **δεν τους χαρακτηρίζουν στοιχεία** που πρέπει να έχει ο χαρακτήρας ενός ανθρώπου, ώστε να εμπλακεί στην πολιτική.
 - Μπορεί να **δειλιάζουν μπροστά στις δυσκολίες** του έργου της **διακυβέρνησης** και να **φοβούνται το ενδεχόμενο αποτυχίας**
 - Ο φιλόσοφος, όπως ο ελευθερωμένος δεσμώτης που ξαναγυρίζει στο σπήλαιο, σκοντάφτει διαρκώς σε μια σκληρή πραγματικότητα, που τον υποχρεώνει να σκιαμαχεί αντιμετωπίζοντας την άγνοια, τη δυσπιστία ακόμη και την εχθρότητα των ανθρώπων, που ζουν μέσα στην πλάνη.
 - Είναι **εμφανής ο υπαινιγμός** για τη στάση των Αθηναίων **απέναντι στον Σωκράτη**.

B3.

Σχολικό εγχειρίδιο σελ. 102 (Οι κηφίνες ... ανοσιούργημα).

B4.

Απόρρητος	προειρημένων
Ντροπαλός	ἐπιτρέπειν / ἐπιτρέπεται
Αντιβιοτικό	βίω
Αποχή	ἔχουσι
Δυσπραγία	πράττειν / πράξουσιν
Μονοκατοικία	ἀπωκίσθαι
Προφήτης	ἔφη
Είδωλον	ιδεῖν / ἴδωσιν
Βάθρο	ἀναβῆναι / ἀνάβασιν / ἀναβάντες
Ανυπόμονος	καταμένειν

- Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
- Θεοδάμαντος 2
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 180
- Μεσογείων 226
Χολαργός , ☎ 210 65 23 017
- Φανερωμένης 13
Χολαργός , ☎ 210 65 36 551

Φροντιστήριο

www.en-dynamei.gr

Αδίδακτο κείμενο
Ξενοφώντος Συμπόσιον Ι, 11-12

Γ1.

Ἐκεῖνοι μὲν οὖν σιωπῇ ἐδείπνουν,
ὥσπερ τοῦτο ἐπιτεταγμένον αὐτοῖς
ὑπὸ κρείττονός τινος.
Φίλιππος δ' ὁ γελωτοποιὸς
κρούσας τὴν θύραν
εἶπε τῷ ὑπακούσαντι
εἰσαγγεῖλαι ὅστις τε εἶη
καὶ δι' ὅ τι κατὰγεσθαι βούλοιο,
παρεῖναι τε ἔφη
συνεσκευασμένος πάντα τὰ ἐπιτήδεια
ὥστε δειπνεῖν τὰλλότρια,
καὶ τὸν παῖδα δὲ ἔφη
πάνυ πιέζεσθαι
διὰ τε τὸ φέρειν μηδὲν
καὶ διὰ τὸ ἀνάριστον εἶναι.
ὁ οὖν Καλλίας ἀκούσας ταῦτα εἶπεν·
Ἀλλὰ μέντοι, ὦ ἄνδρες, αἰσχρὸν
στέγης γε φθονῆσαι·
εἰσίτω οὖν.
καὶ ἅμα ἀπέβλεψεν
εἰς τὸν Αυτόλυκον,
δηλὸν ὅτι ἐπισκοπῶν
τί ἐκείνῳ δόξειε τὸ σκῶμμα εἶναι.

Εκεῖνοι λοιπόν δειπνούσαν σιωπηλά,
σαν να τους εἶχε δοθεῖ ἐντολή
ἀπὸ κάποιον ἀνώτερο.
Κι ο Φίλιππος, ο γελωτοποιός,
αφού κτύπησε τὴν πόρτα
εἶπε στον θυρωρό
να ἀνακοινώσει και ποιος εἶναι
και για ποιο λόγο ἤθελε να γίνει δεκτός,
και εἶπε ὅτι παρουσιαζόταν (ερχόταν)
αφού εἶχε συσκευάσει ὅλα τα ἀπαραίτητα
ὥστε να δειπνήσει σε κάποιον ξένο,
και εἶπε ἀκόμη ὅτι ο υπηρέτης
ἦταν πολύ κουρασμένος
εξαιτίας του ὅτι δεν κουβαλούσε τίποτε
και του ὅτι ἦταν νηστικός.
Ο Καλλίας, λοιπόν, αφού ἀκουσε αὐτά εἶπε:
Ἄνδρες, εἶναι ντροπὴ βέβαια
να μην του παρέχουμε τουλάχιστον στέγη.
Ἄς περάσει μέσα λοιπόν.
Και ταυτόχρονα ἔριξε μια ματιά
στον Αυτόλυκο,
προφανῶς προσπαθώντας να καταλάβει
τι φάνηκε σε ἐκεῖνον ὅτι εἶναι το ἀστεῖο.

- Ούλοφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
- Θεοδάμαντος 2
Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 180
- Μεσογείων 226
Χολαργός , ☎ 210 65 23 017
- Φανερωμένης 13
Χολαργός , ☎ 210 65 36 551

Φροντιστήριο

www.en-dynamei.gr

Γ2.

κρείττονος	κρείττονας / κρείττους
ὅτι	οὐτινος / ὄτου
ἔφη	φαίη
πάντα	πᾶσι(ν)
φέρειν	ἐνεγκεῖν
ταῦτα	αὐται
ἄνδρες	ἄνερ
αἰσχροὺν	αἰσχίονι
εἰσίτω	εἴσιθι
δόξειε	ἔδοξε

Γ3α.

αὐτοῖς	<u>αντικείμενο</u> της μετοχής ἐπιτεταγμένων
τῶ ὑπακούσαντι	<u>επιθετική μετοχή</u> ως ἔμμεσο <u>αντικείμενο</u> του ρήματος εἶπε
διά τε τὸ φέρειν	<u>εμπρόθετο ἑναρθρου απαρ.</u> ως επιρ. πρ. της <u>αιτίας</u> στο πιέζεσθαι
ἀνάριστον	<u>κατηγορούμενο</u> στο υποκείμενο του <u>απαρεμφάτου</u> εἶναι (παῖδα)
φθονῆσαι	<u>υποκείμενο</u> της απρόσωπης έκφρασης αἰσχροὺν (ἔστι), <u>τελικό</u> <u>απαρέμφατο</u>
ἐκείνω	<u>δοτική προσωπική</u> του <u>κρίνοντος</u> <u>προσώπου</u> στο δόξειε

Γ3β.

«εἰσάγγειλον ὅστις (τίς) εἰμί».